

Update (26-03-2020) adviezen breed moderamen generale synode inzake corona

Maandag 23 maart heeft de regering de maatregelen ter bestrijding van het coronavirus verder aangescherpt en uitgebreid. Een van deze maatregelen is dat voorlopig tot nader order alle samenkomsten verboden zijn. De regering heeft een uitzondering gemaakt voor onder andere samenkomsten van religieuze of levensbeschouwelijke aard. Als daarvan sprake is mogen er maximaal 30 personen tegelijkertijd samenkomen in het kerkgebouw. Dit is inclusief de predikant, ouderling, diaken, koster en organist. Het is niet toegestaan dat er in hetzelfde gebouw met meerdere zalen in iedere zaal maximaal 30 personen aanwezig zijn. Verder geldt dat deze samenkomsten alleen door kunnen gaan als alle hygiënemaatregelen ter bestrijding van het virus in acht worden genomen en men 1,5 meter afstand van elkaar kan houden.

De (zondagse) erediensten

Kerkdiensten kunnen dus in beperkte vorm voortgang blijven houden. In het overleg dat er met de minister is geweest, is beklemtoond dat weliswaar een aantal van 30 als maximum is genoemd maar dat de minister nog liever ziet dat de kerkdiensten voortgang vinden met zo weinig mogelijk fysiek aanwezige personen en de diensten zoveel als mogelijk digitaal te laten plaatsvinden. Het breed moderamen adviseert de gemeenten dan ook zeer dringend om de dienst in een zo klein mogelijke setting te laten plaatsvinden: predikant, ouderling, diaken, organist, koster/technisch medewerker.

De tegenwerping die hier en daar wordt vernomen dat er dan fysiek geen gemeente aanwezig is, is onjuist. Naast de ambtsdragers maken ook de organist en de koster deel uit van de gemeente. Kortom, het is en blijft een volwaardige eredienst (Matth. 18:20). De rest van de gemeente kan via de kerktelefoon of de andere audio(visuele) middelen verbonden zijn en meeluisteren. Laat kerkenraden ook hierin hun verantwoordelijkheid nemen uit zorg voor de gezondheid van de gemeenteleden, uit respect voor de werkers in de zorg voor wie de belasting heel groot is en ten voorbeeld voor anderen.

(Kleine) gemeenten die geen eigen (kerktelefoon)uitzendingen hebben, wordt geadviseerd bij (grotere) buurgemeenten aansluiting te zoeken voor wat betreft kerkdiensten, voorbeden en afkondigingen.

Het zal verder duidelijk zijn dat binnen de gegeven richtlijnen en maatregelen van de overheid de sacramenten niet bediend kunnen worden en tot nader order moeten worden uitgesteld.

Voor wat betreft de onderstaande diensten:

- diensten voor de openbare geloofsbelijdenis,
- diensten en bijeenkomsten vanwege afscheid, bevestiging- en intrede van predikanten, en
- diensten van bevestiging van ouderlingen of diakenen,

adviseert het breed moderamen van de generale synode deze geen doorgang te laten vinden. Indien hoogst noodzakelijk kan bij uitzondering voor deze diensten er voor gekozen worden om deze wel door te laten gaan. In dat geval mogen maximaal dertig mensen tegelijkertijd in de dienst aanwezig zijn. Ook dan blijven de geldende maatregelen ten aanzien van fysiek contact en het houden van anderhalve meter afstand onverminderd van toepassing.

Voor wat betreft samenkomsten ten behoeve van begrafenissen en huwelijksvoltrekkingen geldt de hierboven genoemde regel van maximaal 30 personen (inclusief predikant, enz.), de te nemen hygiënemaatregelen en de 1,5 meter afstandsregel.

Overige kerkelijke vergaderingen

De door de overheid uitgevaardigde maatregelen hebben ook gevolgen voor de ambtelijke vergaderingen, de ambtsdragerverkiezingen, het functioneren van de colleges voor het opzicht en die van bezwaren en geschillen, enzovoort. Het fysiek bijeenkomen van diverse kerkelijke lichamen is moeilijk dan wel onmogelijk geworden. Om in deze uitzonderlijke situatie het kerkelijke leven zo goed mogelijk voortgang te laten hebben heeft het breed moderamen van de generale synode met een beroep op artikel XXX van de kerkorde tot de volgende noodmaatregelen besloten.

Toepassen artikel XXX van de kerkorde

Het breed moderamen van de generale synode heeft op grond van artikel XXX van de kerkorde op donderdag 26 maart 2020 de volgende besluiten genomen:

- Voor termijnen die eindigen en/of beslissingen die moeten worden genomen voor 1 juni 2020, geldt een algemene bepaling dat de uiterste datum wordt veranderd in 1 oktober 2020.
- De zittingstermijn van ambtsdragers en leden van kerkelijke lichamen – indien die aflopen of zijn afgelopen - wordt verlengd tot 1 oktober 2020. Verkiezingsprocedures worden tot die datum niet aangevangen of bevroren in de stand waarin zij zich thans bevinden.
- Procedures inzake het opzicht (ordinantie 11) en inzake de behandeling van bezwaren en geschillen (ordinantie 19) die op het moment van het van kracht worden van deze noodmaatregelen in gang waren gezet, evenals alle zaken die nieuw worden ingebracht, worden tot nader order opgeschort, behoudens zaken die schriftelijk of digitaal kunnen worden afgedaan. De voorzitter, na overleg met een ander lid van het orgaan dat met het houden van het opzicht is belast, draagt de bevoegdheid als verwoord in ordinantie 11-5-25.
- De mogelijkheden overeenkomstig ordinantie 7 om toegelaten te worden tot de kansel en de gelegenheid tot het doen van colloquium worden tot nader order opgeschort.
- Het moderamen van de kerkenraad, van de classicale vergadering en van de generale synode handelen overeenkomstig hun (spoedeisende) bevoegdheden als verwoord in ordinantie 1-20-5 inzake onder meer de voortgang van de kerkdiensten, de herderlijke zorg en het diaconaat.
- Het moderamen van de generale synode is voor het geheel van de kerk bevoegd om per geval afzonderlijk te bepalen of afwijking van de kerkorde noodzakelijk is. Wanneer het moderamen van een classicale vergadering meent dat het noodzakelijk is om in bepaalde situaties af te wijken van de kerkorde vraagt het daartoe goedkeuring aan het moderamen van de generale synode.
- Vergaderingen van kerkelijke lichamen en ambtelijke vergaderingen en (brede) moderamina daarvan alsmede consistories kunnen tevens in digitale vorm of telefonisch plaatsvinden. De bepalingen omtrent het quorum en andere kerkordelijke voorschriften ter zake zijn van toepassing. Na afloop van de vergadering dient de scribe/secretaris de genomen besluiten naar elk lid van het betreffende kerkelijk lichaam te sturen, elk lid afzonderlijk dient per e-mail akkoord te geven.
- Onder 'tot nader order' wordt verstaan een besluit als verwoord in de slotbepalingen.

Slotbepalingen

- Deze noodmaatregelen worden van kracht met ingang van donderdag 26 maart 18:00 uur en gelden tot D.V. 1 juni, tenzij hierboven anders vermeld.
- Het moderamen van de generale synode kan naar zijn eigen oordeel op basis van gewijzigde omstandigheden de noodmaatregelen op grond van artikel XXX wijzigen, de termijnen verlengen of de toepassing er van eerder beëindigen.
- Na het beëindigen van de toepassing van de noodmaatregelen zal door het (breed) moderamen verantwoording worden afgelegd aan de generale synode.

Overige richtlijnen/adviezen

- In lijn met de aangescherpte maatregelen van de overheid kan het verenigingsleven/winterwerk in fysieke vorm tot nader order geen doorgang hebben.
- Verder adviseren wij predikanten die (in)direct in contact zijn geweest met getroffen personen van het coronavirus hun reisbewegingen te beperken. Sommige kerkenraden hebben besloten om alleen de eigen predikant te laten voorgaan. Degene die als gastpredikant zou voorgaan, kan dan zo mogelijk de dienst vervullen in de gemeente waar de eigen predikant zou voorgaan.
- Binnen de richtlijnen van de overheid adviseren we u om het pastoraat te beperken tot het strikt noodzakelijke. Contact kan eventueel ook telefonisch of op een andere wijze worden onderhouden. In nood- of crisissituaties dient in goed overleg tussen pastorant/familie en predikant overwogen te worden wat mogelijk is om toch herderlijke zorg te verlenen.
- Pastorale zorg voor corona patiënten dient in nauw overleg met pastorant/familie en GGD plaats te vinden.
- Het is van belang dat kerkenraden gemeenteleden zo duidelijk mogelijk informeren. Dat kan zowel via de website als via de andere in de gemeente gebruikelijke kanalen.

Tips van de organen van bijstand

- <https://www.hhjo.nl/corona>
- <https://www.hersteldhervormdekerk.nl/diaconaat/nieuws-en-publicaties/handreikingen-diaconieen-m-b-t-coronacrisis>
- <https://www.hersteldhervormdekerk.nl/zending>

Verdere informatie is te raadplegen op verschillende websites:

- <https://www.rivm.nl/nieuws/actuele-informatie-over-coronavirus>

- <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19>

Daarnaast wordt er specifiek voor kerken informatie beschikbaar gesteld door het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken (CIO). Zie hiervoor de website: <http://www.cioweb.nl/category/nieuws/>

Tot slot

De gevolgen van de verspreiding van het coronavirus zijn diepingrijpend. Laat er in het midden van kerk en gemeente de hartelijke voorbede zijn voor alle betrokkenen. Een voorbede die vergezeld gaat van oprechte verootmoediging voor God, hartelijke wederkeer tot Hem en een levende hoop op Hem Wiens kruisdood en opstanding wij in deze weken gedenken. 'Geef Gij ons hulp in tegenheên/ Bij U is raad, bij U alleen' (Ps. 60:7ber.). Laat er van hieruit ook het hartelijke meeleven en dienstbetoon zijn richting hen die juist nu onze hulp nodig hebben.